

Tu sadzjetwanu nadu Bozju knas
schemu Wobroczenja,
nehesche na swedzen swjateho

Szjepana,

I 7 3 5. 2/8 - 92/2

Estwojim posucharjam sBozej
pomozu priotk,
a poda ju, jako pschidawek kтым
knizkam:

Koswuczenje wot njekotrych nusnych schtu-
kow teho escheszianstwa,

we nadziji dobreho wuzitka, kczizezenju

Jan Bech, Friedar
w Budeschini.

Czizezane pola Gottfried Gottlob Rych-
tarja.

Wobrocź nas Kneže, da budžemy wobroczeni! Hainen.

A wupschystru swojej ruzy zy-
liczki dzen, kneposuschnema
ludu, kiž po swojich my-
slach rodzi, na puczju kotryž
neje dobry, meji we Jesom Krystu lu-
bewani pscheczeljo a pokucharjo, tak
dyrbesche Boh saskarsku na kwej židow-
ski lud skoržicž, Es. 65, 2. My widimy
tudy i.) Božu dobrotu; Dnž ho czi lu-
džo wranskich krajach modljachu, a sa
njeschto proschachu/ da woni pannywshi
na semju swoje ruzy wupschystrjedu (we
formi jeneho kschiza) Eaj, tak prochy Boh
tych ludži, se bychu ho knemu wobrocžili,
a won jim nadny bycz mol ja wupschystru
swojej ruzy. A zwar zyliczki dzen; Tak
dotho hacž to stonzo nascheho žiwjenja, tak
dotho swjeczi tesch to stonzo Božej nady.
Nepshindu czi ludžo rano, do teje min-
zy kscheszianskej zyrkwe, na džjeto; Boh
cžaka na jich wele hacž do posljenejšchun

dy a w ezora jich žiwjenja a schjedziweje starosze. Ten žylicki džen. Wot spoczatka swjeta je Boh pyttal tych ludži wobroczič, a budže jo činič hač do konca. Ale my widžimy tesch 2.) Tu saskoš tych židow a druhich ludži; Pšetož weni so nedadža naprošyci, ale su nepošuschny lud, kiž po swojich myslach kódzi, na puczu, kotryž neje dobry.

Temu prjenemu swjetej da Boh sto a dwazeczi ljet čaka k pokuczi, ale woni ju nečinjachu; We tej lijenzy/ skotrej jich Boh skasn bychu mačo, to je, jeno wošom dušow schowaných, 1. Pet. 3, 20. To ste mjesto Sodom w abesche Boh kwobroczeni, pšes Lotha teho prjedarja teje prawdosze, ale čži nepošuschni čiwjelowachu jeho prawu dušu, 2. Pet. 2, 8. Tych židow žnsche Boh pšes schelke dobroty a schtrafy, a wošebje pšes tu službu swojich swjernych Propheetow k čebi čanyci; Ale woni skorži w naschimi šzenju: Wy šze nechali. O kak wele kšesžianow štyšcha hješčeže dženka Boži kof bohacžje: wobrocžeže se šytej wutrobu k Bohu, da so wam derje pojndže; Ale woni najbole wostanu šwerdneni, a pšči swojim falschneim hubjazem kšesžianštwi, a

Džerwaju tu Božu nadu kšich wobrocženju. Wot teho zemy njekdalo kćecź, Boh jo požonuj, kaž my jeho sa to prošymy!

Szenje: Matth. 23, 34-39.

Schodla, laj, ja wožzelu k wam prophe-
 tow, a mudrych, a pismanowczenych, a
 wot tych kamych budźecze wy njekotrych mo-
 ricza kschizowacz, a njekotrych budźecze wy
 schwifacz waschich schulach, a budźecze jich
 pscheszechacz wot jeneho mjesta k druhemu.
 So by na was pschischla schitka ta prawa
 krej, kotraž rostata je na semi wot teje k wje
 praweho Habela, hač do teje k wje Sacha-
 riaka, Barachiasoweho syna, kotrehož wy
 sze sabili bes templom a woltarjom. Sa-
 wjernje ja praju wam, so to schitko na tu
 schlachtu pichindž budže Jerusalem, Jerusa-
 lem, kiž ty morisch propheetow, a kamenu-
 jesch tych, kiž k tebi poštani su, kaž husto
 sum ja znt twoje dźjeczi sromadžicž, jako pa-
 ta sromadžuje swoje kurjarka pod kšidla a
 wy sze nechali. Laj, wasch dom dyrbi wam
 pusty wostacz. Pschetož ja praju wam, wy
 nebudźecze me wot njek wjazn widžicž, hač
 wy refnecze: k walem bycz ton kiž pschindže
 me meni teho Kneša.

Ja neku w Bežim meni prijotk:

2 3

Tu

Tu sadźjewanu nadu Božu kna-
schemu wobroczenju.

1.) Tu nadu 2.) A kaž wona sadźjewa-
na budže.

1. **S** On kiž nas wobroczi, je ton fro-
mny Boh, kotryž hebi niz jeno
žada: Czincze hebi nowu wutrobu a nowe-
ho ducha, Ezech. 18, 31. Ale tesch klubi:
ja zu wam nowu wutrobu a noweho du-
cha dacz, a zu tu kamentu wutrobu swa-
scheho czjela sacz, a zu sczinicz, so budžecze
wmojich kasmjach kodzicz, Ezech. 36, Ko-
tre muž so tam Ephraim woła: Wobrocž
me, Kneže, da budu wobroczeny, Jer. 31,
18. Wobebnje je **J**esus ton kiž nam tu
nadu teho wobroczenja sakuzit je, kaž
won proji: Zaj, ja poszelu kwam prophe-
tow a mudrych, menujzy, so bysť e e wy
so psches to słowo, kotrež woni wmojim
meni prjeduju, na ljesche myslje pschinesz
dali; A sako: Jerusalem, kaž husto bym
ja twoje dźjeczi sromadzić zyl.

Czi služomnizy, kotrychž Boh wužiwa
knaschemu wobroczenju, su swjerni wu-
čerjo a prjedarjo. Zaj ja poszelu kwam
prophetow a pišma wuczenych; Pschetož
my smy postani na mjesto Krystusa, Boh
psches nas napomina, duž prosymy na mje-
sto

sto

sto Krystusa, dajće so Bohom s jednacž
 (psches wutrobnu pokutu a wjeru) 2.
 Cor, 5, 20. Pawot, ton wuswoleny
 grat, bu wot Boha k tym pohanam po-
 stanny kwotterrenju jich woczje, so bych
 so wobrocžili wot czjemnosze k swjetu,
 Act. 26, 18. Tehodla du schjed swjernych
 prjedatjow prjedowanja a napominanja
 na to: so bych so czi newobrocženi wo-
 brocžili, a czi wobrocženi we wjeri a
 schjem dobrem posyljeni byli.

Te pomocne wjezy nascheho wobrocže-
 nja, su wofebnje 1.) Bože słowo. Kry-
 stus we sženju praji, so je zyt tych židow
 sromadzić, kaž pata swoje kurjattka pod
 kždka; To so sta psches to, so Krystus
 kam a jeho prophetojo jim Božu wolu a
 słowo pschpowedachu, a proschachu so
 bych jo horesali. Ta wjera (jako ton
 najwofebnischy thel teho wobrocženja)
 pschindže sprjedowanja, prjedowanje pak
 psches Bože słowo, wuczi Pawot Röm.
 10, 17. Po Božim słowi je tesch wele
 druhich pomocnych wjezow, kotrej nas
 k prawemu wuziwanju teho słowa, a tak
 kwobrocženju wedu, jako 2.) Schelake
 czerpenje. Manake nepytasche predy
 Boha, hacž dyž wputach a reczjach lej-
 žesche,

žesche, 2. Ebr 33, 11. Nebucadnezar, hacz
 swjej rosom kralestwo subit, Dan. 4.
 Ton subem Syn, hacz dwi pocia tradocz
 a blodzifom jysz, Luc. 15. A bjescheze dzien
 so wobrocza so ludzo skere k Bohu, dyz
 so jim sje, hacz dyz so jim derje dze Joab
 nochzysce k Absalonej pichindz, hacz won
 jemu jcho polo sjezmenjom swohenjom
 sapalicz da, duz dzjesche won k nemu, 2.
 Sam. 14, 29. Boh da schickch ludzi k he-
 bi wolacz, ale woni so webarani,
 tak dotho hacz jich wohen, kudeba, korocz
 a druhe nesbo je ktemu pschineze, so spo-
 kutnej wutrebni pschindu. Niz mene
 pytta nas ton swjerny Boh kjebi cja-
 nycz 3.) Psches schelake dobroty; pschetoz
 newjesch ty, praji Pawol, so Boza do-
 brocziwosz teze k potuczi wedze, Rim 2,
 4. Tym lidam cjinelac Boh wele dobre-
 ho, won sa jich bere k swojemu ludu;
 won postla jim kofnych wuczerjow a
 sje wi jim swojow wolu, Ps 147, 19. O.
 w Jerusalemi, jich woszebniškim mjeszi,
 mjesche won swjej wohen a wohnischjo,
 Es. 31, 9. A zysche mjecz se bychu jemu
 tam sa izy kuzili a so kicho menu mo-
 dlit. Woni pak tajke wulke debroti naj-
 bole newuzitnje wuziwachu. Boh tesch
 bjesch-

hjeschje dzensnischy dzien ma defonia
 se swojimi debrotami, a kři žebí, mī šo
 sda, luty ch nepscheczelow styni šamyni,
 hač rume žebí pscheczelow šnini čžinicz
 pyta. 4.) Njekotremu služu jena nah-
 ta šmerč, tuch swojich aby drubich lu-
 dzi. křich wobroczenju. Jako Lutherus
 w šwojej medoszi we tem mjeszi Erfurth
 schtudjer owasch, a se swojim towaršom
 w ekoto teho mjestu džjesche, sbjehne šo
 nahje wulke newedro, kotre jeho te-
 waršča pšichy boku namjeszi šarasy: To
 služesche jemu štemu, šo wen poča wu-
 trobne Bohu služicz, a ša žebí wot teho
 čžaka přjost, šo že na duchownišwo schtu-
 djerowac, kotreje myšle wen předy ne-
 bjesche. 5.) Přetr bu pšes to spjewanje
 teho kaponu šwojeho čžeschteho pada do-
 pomnenn, Matth. 26, 75. 6.) Tamna
 nepošwa ženska, šewi šwojej wosch-
 neszi šo je šwoje džježarko škonžowata,
 da žebí šwoje rjechi žel byč a přtasche
 ššufowu nadu, jako wona pola jenej
 keži nimo džjesche, džč ten křisch spjewa-
 chu: O wječnosz šlowo rimanja, o meč,
 kř dušhu pschekawa, o spoczark bes škon-
 čzenja.

Drudy wuzima Boh, swošebnej
 A 5 šinjel.

smjelnosć, zylje wobzebne wjezy, k wobro-
 czenju tych sabudžennych. Augustinus,
 ton wulki wučer teje prjeneje zyrkwe,
 bje w swojich modnych ljetach jara besbož-
 ny, ton škyschesche junu tajki tož: Tolle
 lege, smi a lasuj, smi a lasuj; won bijesche
 tu bibliju hore, a nameka te słowa: niz
 w komorach a nepotšiwoszi, niz we wobzran-
 stwi a wopitstwi, niz w swadži a sawjeszi,
 ale wobleczće šo teho knesa **JESOM**
 Krysta, a pyttajće czjela, tola taž so by
 šampaschne nebyło, Rdm. 13, 13. Te bje-
 chu jene prawe zahadło a šwjetło w jeho
 wutrobi, šo won šo wutrobnje wobroczi.
 Kajke zejchi šo w Jerusalemi predn jeho
 wutupenja zo faly šu, psches ketrež hjesch-
 cze snadź njekotrny šo je k pokuczi nawa-
 bicž dat, lasujemy we tej historii wot te-
 ho wutupenja Jerusalemskeho, k herem-
 plej, šo jedyn gmen człowik wnozy a wo-
 dnjo we mieszi wokoto bjehasche, wotajo:
 bjeda! bjeda teži Jerusalem! Rak Saul,
 ton šurowy pscheszchar Božei gineny,
 džiwnje wobroczeny je, budze wopisane
 w džewjacych stawi Zaposchtolskich skut-
 kow.

Njekotreho stroži Boh psches wobzebne
 šony, šo počne do šo hicz a to nebeske
 lubo,

lubowacj: Wosni, dyž spanje na ludži
 pschindze, traschi jich Boh, so by won czlo-
 wika wot swojeho prjotk^{ca} za wobrocził,
 Job. 33, 16. 17. Tamnemu so dzijesche so
 won a wele drubich ludži na jennym pu-
 czu dzjedu, ketrehož konz jara toboke bo-
 to a skwlenje bje; A hacž jich runje jan-
 dzeljo proschachu, so bychu so rocžili, da
 woni jo tola neczinjachu; Knemu pschin-
 dze sam Jesus a profchesche jeho, so by
 so rocžil, ale won nochzysche, hacž na-
 pohjetk Jesus pocza plakacž jeho saka-
 kšosze dla, na tem wottuczi won, wo-
 pomni swoj kon a ste žiwjenje, a wobro-
 czi so k Bohu. A tausend wjazn pinoz-
 nych wjezow ma Boh, psches kotre won
 tnych czlowikow k swojemu słowu, k mo-
 dlenju a tak k wobroczenju czene.

Tožame. kžomu nas ton luby Boh
 wobroczič pyta, nejšu czeschke roboty,
 aby tajke wjezy, wet kotrychž jeno won
 by wužitk mjet, a my žaneho; nie, ale
 kaž ta pata swoje kurjatk^a sromadži pod
 jeju kžidła, so bychu schuzowane, a psched
 newedrom a rubežnymi pthakami pschi-
 kryte byte: Tak sromadži nas ton Knes
 ktemu, so bychmy psches tu prawu wje-
 ru jeho | krasnej nady, schuza psches
 ežiwo

cajwo schym nepscheczalam, injera teje dusche, wekelsche a scheje sbožnosze wuziwalili, duž my předy nasche rjechi steho słowa Božeho posnali, tych kamych dla so žalosne srudžili, je wottenali a na wjesčne sakleli smy. Wobrocźće so, da budźecze živi, praji won Ez. 8, 32. Wy budźecze živi, rjeka po Božim słowi: Wam so derje pojndže we tem a tamnem žiwjenju, a wy budźecze schitko dostaci schtož wam dobre a sbožne je.

Čikani, kotrychž Boh wobrocziž ze, su schizy ludžo, žany neje wusanknenn, kotryž so kam kampašnje newusankne; Pšchetož Boh nochze, so by schtu subeny był, ale so by so kobjdy kpołuczi wobrocził, 2. Pet. 3, 9. Wobrocźće so temni, da budźecze wy sbožni, schizy wzytym swjeczi, Es. 45, 22. Tesch to do grunta skazene mjesto Jerusaleim, kotrež kainenowasche tych, kiž k nemu posłani bjechu, a morešche tych prophetow Božich, wolašche JEsus Krysus k wobrocženju, zysche jo tesch wobroczič, dy bydžichu so jemu nespecžili.

Ta nada tajkeho wobrocženja kama je i.) nesaslužena; Pšchetož schtu je temu knesej schto předy dał, so by so jemu sas so

so

so saptacziło, Rōm. 11, 35. Jerusalem
 to nebye saptuziło, so jo ton tūby Sbož-
 nik ham, a jeho prophetejo tak lubosnje
 kwobroczenju wabjadu. Tajka nada
 2.) pschindze husto sašo, pola jeneho hus-
 zischo hacz pola druheho, kak husto sym
 ja zyl twoje dzjeczi sromadzicz; Ton Knes
 ma czerpenje snami, a czała dotho na nas,
 mjeiny jeho sczerpliwosz sa swoju sbož-
 nosz 2. Pet. 3, 15. Tych ludzi budje mafo
 sbožnych, a jich by hjescheze wele mene
 bylo, dy by jich Boh pschi tym prjenim,
 druhim, zecjim grobnym rjedu, dyž ton
 slub swjatej chczenzy tamaju, skraja tych
 žiwych precz tornyt, a tak dotho sa nimi
 nejschot, so bychu so wobrocžili. O luba
 duscha, snadž wjesch ty wele reczeč a kwa-
 licz, wot teje swjernosze twojeho pasty-
 ra Jesusa, kajku prozu wen gebi je stobu
 czinit, so by teze sašo k swojemu stadlesch-
 ku czanyt, wot kotrehož ty so sobudžita
 bje, a dotho we budži kodžesche. Kak ma-
 to je tych, kosi, dyž jich Krystus w swo-
 jim głowi weta, namjeszi schitko rjeschne
 wopuschaja a wostaja, a du santin, kaž
 tam Pietr a Handri, Matth. 4, 20. 22.
 Tajka nada teho wobroczenja je 3.) wu-
 trobna, kak husto sym ja zyl was sromad-
 zicz.

čicz.

Dźicź. **S**chał won ƚo pŝchiba: **T**ał
 wjernje hač ja žiwý ƚym, ja nimam spo-
 dobanja na ƚmierzji teho besbožneho, ale
 so by ƚo wobrocził, **Ez.** 33, 11. **B**oh ƚo
 weŝeli na tem, dyž nam može (jako po-
 kutnym a knemu wobrocženym) dobro-
 tu činič, **Jer.** 32, 41. **U**ch ty jo ƚam
 widziš, so **B**oh twoje wobroczenje ze,
 hewał by won tebe, jako neplodny žtom,
 dauno wotrubał; a do helŝkeho wohe-
 nja čžiŝnył, **Luc.** 13, 9. **T**y ƚy to dobre
 wedził a tola ƚte čzinił; ty ƚy był hu-
 ŝto ŝbudženy a ŝapŝchilaty, ƚy mjet do-
 bre priotk ŝacze, a tola ƚy ŝchitko ŝako ŝa-
 był; **T**y hubena waka ƚy ƚo temu **M**a-
 jeŝtetskemu **K**neŝej ŝpecził, won moł te-
 be dauno roŝteptacž, a ma hjeŝcze čzer-
 penje ŝtobu; **N**e poŝnajeŝ ty ŝteho, so
Boh nočze twoje ŝkaženje, ale twoje wo-
 broczenje a ŝbožje? **D**okelž da **B**oh rad
 tnyh čžlowikom, wot ŝcheho rjeŝneho, ze
 ƚkebi wobroczič, čžehodla da je tola tak
 ma to wobrocženych?

2. **B**oh neje wini, ale čži ludžo ƚami,
 wy, wy ŝe nechali; **I**sraelo, ty ƚo ƚam
 do neŝboža pŝchineŝeŝ, **Hos.** 13, 9. **T**y
 ŝadzjewasch, luby čžlowče tu nadu **B**o-
 žu, kiž teže wobroczič ze, na ŝhelake
 wa-

waschnje; ja zu njekotre powedacz, sfo-
trnydz ty tesh loschzy budzesch posnacž
moz, kak masch so horewesž, jeliso tebe
Boh dyrbi wobrocžicž.

Ty sadžjewasch Boha a so sameho,
dnyž ty 1.) Bože słowo, (jako to kninjo
nascheho noweho naroda a wobroczenja
1. Pet. 1, 23.) aby žylje neposuchasch, ne-
lasujesch a newopomnisch, aby tola niz
prawje; Pšchetož Iesus praji: Schtuž
to lasuje, ton wopomn jo, Matth. 24, 15.
Ladajče schto a kak wy posuchacze, Marc.
4, 24. Ty nedyrbisch jo dacž sjenem wu-
chom nuz, a sdruhim wohnhicž! We-
no neje dosž so ty jo słyschat, a wopomjat-
ku schowat kn, ty dyrbisch jo słyshecž
stem swjernem prjotksaejom, so zesch
tesch po nim czinicž; Pšchetož zeli schtu
Božu wolu cziznicž, ton budže shonicž,
so ta wuczba je wot Boha, Job. 7, 17.
a fajku moz to słowo ma; Ssmlyli my
pať jeno posucharjo a niz czinerjo, da so
sami sjebamy, Jac. 1, 22. Ty so nedyr-
bisch stem wedzenjom Božeho slo-
wa naduwacz, 1. Cor. 8, 1. Ty dyrbisch
jemu wjericž, a jo swjeru mjeshecž, Ebr.
4, 2. Ty sadžjewasch Boha 2.) Dnyž so
nochzesch tyd rjehow wostajicž, kotrež
Bože

Bože słowo scharfne, o zesch to ste na
 hebi stem dobre scžinicž, so tola nejsu ton
 najhorschi so ho ani duchoinni, ani wofch-
 nosz, ani kuzodži nemoža na tebe wobče-
 žowacž, dokelž ho snimi newadisch, jün
 dawasch schro: ho skuscha, a ho k Božemu
 słowu a bliđu hrjeru nuznamekasch. Taj-
 ezjelna se k eruoiz a spuschčenje na hrvoj
 tempel a wobryesanje, ezinesche wela tych
 židow te najmoznische prjedowanja Kry-
 sta a jeho služoinnikow knicžomu, hacž
 to zylte wucupenje pschindže. Sed to
 pomhasche to temu Bohotej Felix, so w n
 ho strozi, jako Pawol wot porfawosze,
 praudosze a sudneho dnja prjedowasch,
 Act. 24, 50. dokelž wen ho tajkich rjehow
 nochzysche wostanicž? A se to pomhaju
 tebi te najkrajnische prjedowanja a knily?
 dokelž ho ty ne rzesch wotrez schitkemu te-
 mu schtož u: sch, (rjeschne na hebi s do-
 brej wolu) da ty ne nožesch Jezusowu
 wuczoinnik (jeho luby bratr a vshecžel)
 bycz Luc. 14, 33. Ten besbožny dyrbi
 ho wobrecicž wot schitkich schitkich rje-
 chow Ez 8, 21. Reliso won hebi jedyn
 jenicžki sachowa s obrej wolu, da ton
 jenicžki wopkaze so nima prawej lubos-
 ze k Jezuskej, a rehodka tesch niz wjeru;
 ton

ton jeniczki nepoczink schitke druhe poczina
 ki kniczomu a Bohu nespodobne sczini,
 kaž tam to jeniczke kurwe dzjeczo Albime-
 lech bydom dzekacz prawnych bratrow na
 jene dobo skonzowa, Jud. 9, 5. Ty pra-
 jisch, schjech wjedomnych rjedow so wo-
 stajicz, to je czechko: Frejlich je czechko,
 tehodla rjeka: kschizuj so, wojuj, wotru-
 baj, a tak dale; ale schuz ze kczeszi a
 kBohastwu pschindz, ton sebi czini wele
 prozy, nechzesch da sebi ty Bozeje nady
 a nebeskeho kralestwa dla žanej prozy
 czinicz? Boha ty sadzjewasch dnz so 3.)
 swjeru nemedlich, dnz tebe swjatny Duch
 psches słowo sawschijat je: smodlenjom
 bydzische ty schitko wot Boha dostal, ale
 dokelz jo skomdzisch, da wostanesch pro-
 smy we duschi. Saul so modlesche jako
 jeho ton Knes bje wjeho sechernoszi sbus-
 dzit; Ton sw. Duch pschistaji to słowczo
 ko Laj, dnz praji: Laj, won so modli,
 Act. 9, 11. kaž by zyt pokasacz stem Laj,
 jako sporstom, so to modlenie tedn sa-
 neho je najnusnische byto, a hjescheje kojz-
 demu, kiž so wobroczicz aby pokynenny
 brez ze, to najnusnische je. 4.) Dnz Bo-
 že bydy, kiž nadnami a na druhimi sje-

B

wit

wiſ je, ſabydźemny, nochzeimny kheremplej
 poſnacź, ſo naſcha korofz a neſbožje wot
 naſchej ſtoſze a nepoſuſchnoſze ſempſchin-
 dze, a ſo naſ Boh tehodla ſchtrafuje Jer.
 2, 19. Mjenimny ſo zemny ſo derje druhi
 mol ljepe na kedybu ſacź. Aby ſlubimny
 Bohu wele dyź wneſbožu ſimny, potom
 pak maſo dźeržimny dyź je nimo, kaž Pha-
 rao, dyź mjejeſche trochu wotdychnenje,
 ſaſo ſwoju wutrobu ſtwerdzi, Exod. 8,
 15. 5.) Dyź ty mjeniš, ſo Bohu wſli-
 ni ſedźiſch, dokeľz won tebi tak wele do-
 breho czini, a dźin ſechernišchi budžeſch
 wtwojim hejchlerſtwi, ſmol dyź ſebi nje-
 dze grobnych rjechow wjedomny neſky.
 Ale Boh neczini jeno dobroty ſwojim
 dźjeczom, won teſch te ſwjetne dźjeczi
 pſches dobroty heklej kpoſuczi wabi, Róm.
 2, Tak dźeržachu ſo czi židzi falſchne ſa-
 lud kiž hužon praudoſz je cziniť, a ſjeba-
 thu ſo, dokeľz woſebne dobroty wužiwa-
 chu.

Ty ſadźjewafch ſo na twojim wobro-
 czenju 6.) Dyź ty ſo ſwojeru newobho-
 niſch po tem, ſchtož ſtyſchiſch a laſujeſch,
 hačz teſch ſo pola tebe nameka, aby niž?
 hačz teſch ty ſy wobroczeny a ſnowho-
 nary

narodzeny aby niz? Ale myslisch kebi
 so derje sy, dyz jeno nejsy ton najhorschi,
 a masch wele swonkneho dobreho na kebi,
 a nejsy rubeznik, neprawy, mandzelstwa
 tamar, a tak dale, Luc. 18, 11. Woprauw
 dzi zane wetsche sadzjetwanje neje hacz co!
 Skonizy (grobni rjeschnizy) a kurwy moza
 derje skere do Bozeho kralestwa pschindz,
 dyzli tajzy pharisejszy a swonkach dobre
 ksheszijenje, Matth 21, 31. Pscheto; taj-
 zy ludzo sy njewni na wschitkich
 tnd, kiz jim jich welczu wutrobu pod
 wotwzej drastu wotkryju, a mjenja so sy
 nemudri a blasnje, dokelz jich nochzudza
 sa fromnych dzerzecz. Ach dy by so ten
 czlowik husto po Bozim stowi a kasnjach
 woblonik, kak borsy by won posnat swto
 treba! Dyz so nam njedze stoto aby pes
 nes nesda dobry bncz, da praschamy my
 na wele mjestach hacz je dobry, haj dzemy
 derje kstotnikej a damy jon na probir kas
 menju spyttaacz; laj, to my czinimy, do-
 kelz so njekajkej malej schkody a sjebanja
 bojimy: Kaste da je to saglepenje teho
 steho ducha, so my naschu duschu ljepe nes
 wopomnimy a neipyttujemy hacz je de-
 bra sczinena we tym nowem narodzi,

aby hacž je sta kajkaž je wot naroda! Je da ta duscha šnadnišči hacž penesny; Aby mjenimy my so šmy teje sbožonosze wjeszi, dokelž šmy dyczeni, a k Božemu blidu kodzimy? Newjemy my, so je nascha duscha droschi hacž zytšy šwjet, a so dnž šmy na nej škodu sali, ta škoda nidy ne može narunana bycž, Matth. 16, 24.

O Kneže daj nam twoju mudrosž, so bydymy tu wjež na loschke ramjo newfali?

Ty šo sadžjewasch, dnž ty zwar 7.) wjesch so dyrbišch hinatschi bycž, ale ty jo šorkasch hore wot jeneho czaga kdrubemu, hacž budžesch šo woženicz, šebi hegen žiwnosž kupicz, hacž do starosze, do korosze, a tak dale. Psches to budže ta wutroba pschzo twerdsje, ty šwutnesch pschezo bole tych rjedow, a budžesch koždny džen a ljetu bole neschiowanany kpokutnemu wobroczenju. Tajkich ludži je dosž, kiž, hacž runje wedža so nej šu kajzyž bycž dyrbja, tola to dobre lubuju a djerža šo kdobrym ludžoin, ale šu bes nimi kaž Judasch bes tymi šaposchtotami. Woni pošuchaju na Jana (na jeneho nutrneho prjedarja) radži, a šu jemu pošuschni we wele (ale niž

niz we wšchjeh) wjezach, kaž Herodas, Marc. 6, 20. Woni so modlja, a wint-
schuju so bychu wobroczeni byli; Ale kaž
Augustinus, jako psches teho Abromsia
prijedowanje sapschijaty bu, jeno njetk
hjeschče niz, pschetož te rjeki su jim jara
lube. A tak rjeka husto wot nich: Lje-
ni wumre pschi swojim žadanju (a winta-
schowanju) pschetož jeho ruzy nochzetej džje-
lačž, jemu je čzeskče swoje lube ste na-
wuczenja wottenacž a kschizowacž Prov.
21, 25.

Ty so a Boha sadžjewasch dnž 8.)
falschnje mjenisch, so ta Bohabojasnosž
jeno sa kudnych, aby sa kneskich ludži štlu-
scha, kiž maju čaka dosž ktemu, a so te-
hodla samolwisch: Za kym kebi rohlu a
wowy kupit/ te dyrbju ja na kedžbu sacž,
mam tesch hewak wele prozy a starosze,
we mojim schtandži, a nemožu to du-
chomne a nebestke tak pyttacž jako drusy
Luc. 14. Ale nasch Sbožnik žaneho ro-
sdžjelenja necžini, praji wele wjazy
kšitkum: Pyttajče najpredy Bože kra-
lestwo, a jeho praudosž, da budže wain
to druhe pschidate, Matth. 6, 33. Ty
B 3 psche-

psawezó czak namekasch, dyz dyrbisch nje-
dže na dčziska aby na kwas hiež, kaha
tak so ty žaneho czaka nimasch kwobsta-
ranju swojej dusche? O nemol so, Boh
so neda sa šinjedy mjecz!

Wuzitne natoženje.

Sie was tesch, moji lubi, Boža na-
da hač šem husto a dotho desz
kwobrocienju wotata: Kocz so sašo,
yoscz so sašo ty mi pscheczjeryny czlowcze,
da so ja nochzu na tebe njewacz, Jer. 3,
12, Czehodla zecze wy wumrecz? wobroczi-
cie so, da budzecie žywi, Ez. 18, Ja zu
was sromadzicz, kaž pata swoje kurjat-
ka. Ale nejšze wy wasche wuschi, pschod-
tajkim tokom satykali, kaž wucha jeschi
cierza, Ps. 58, 5. Nejšze wy so pscheci-
wili šw. Duchej psches sachowanje šam
pachnych rječow a nawuczenjow, tak
so Boh skorzicz dyrbi: Wy še nechali.
O kaž wele prjedowanjow, kaž wele do-
brych knihow, kaž wele czerpenja a kaž
wele dobrotow Božich, škotrjmi was
Boh škebi wabesche, budza pscheczjow
wam swjershez! Dženša, tehodla, dokelz
wy

wy hjeschcze Bozi kofš słyschicze, da ne
 stwerdźcze swoju wutrobu, Ps. 95, 8. To
 dženša nebudže stajnje tracź, wono budže
 tesch sajdź, shtu wje, hač was Boža
 nada wjazy wołacź budže, aby jeliso
 tesch woła, hač wain tajke wołanje do
 wutroby pojndže? Džin dljeje wy so
 Bohu pschecziwicze, džin bole sakakke
 wy budžecze. Ach, so bnschcze wy da
 schak wot njete Boha wjazy nesadźjewa-
 li, a šebi wutrobnje we jeho mozy prjotk-
 sali sche wjedomne rjechi wottenacź, so by
 won dale swoj skutk we was wuwesź
 mo!

Mjenicželi wy pak, so huzon wobro-
 czeni šze, da dyrbicze tajke wopokasa-
 nja a zejchi, dnž so wobhonicze, na šebi
 namekacź: 1.) so šy hinakšchi hač šy
 predny byt; (twoja mysl je žylje psche-
 mjenena; pschetož to ma to grichske što-
 wo pokuta na šebi) ty hidžisch te steho
 Božeho štowa posnate rjechi, kotrež šy
 predny lubowat: lubujesch pak to dobre,
 Bože štowo, modlenje, wopomnenje
 twojej šw. dženzy, Krystussowe wot-
 kasanje, a teho runja, tajke wjezy što-

dža tzi njete derje, a namekasch twoju sbožnosz we nich, wo kotrej ty predy ja- ra nerodžesche, a žanej wožebnej štoto- kosze we nich nenameka. (Syn ty 2.) hi- najki nizjeno swonkach, ale tesch smuz- kach, bes falscha a heichlerstwa, jako psched Bohom? neczinisch jeno to dobre schtož žebi twoj Boh žada we jeho žwjatem štowi, dnž jo drusy widia a štyscha, ale tesch dnž nihto nicžo wot teho neshoni, so žanej kwalby a wuutka wot teho wot ludži nimasch docakacz 3.) Ty nejsy nucženy žo teho šteho wostajit, dokelž jo njedže starych ljetow aby kudoby dla wjozy nemožesch wobendž, aby žo psched tej sčtrafu bojisch, tak so by tola hjesch- cie ton loscht krječam we wutrobi wo- stat; ale žy žwoje rjechi rehodla wo- puszczit, dokelž žy psches žw. Duchu nadu posnat kažka rosnosz wony žu, a kažke nespodobanje, twoj luby Boh na nich ma: ezinisch tesch to dobre, we Je- sušowej mozy, rad, šottowej wutro- bu a sluboszu k Bohu, masch Josepho- wu mysl, kaž mot ja tajku štosž ezinicz, a pshecziwo Bohu srjeschicz, Gen. 39, 9.

4. Ty žebi nejsy žany jenicžki wjedom-
ny

rjech sachowak, ale hidžisch, sam na žebí
a na drubich, štož Boh hidži, prezua-
ješch so pak sjeho nadu, schitko to wutrob-
nje lubowacz, štož Bohu lube je, kaž ty
jeho wolu sjeho šw. słowa posnajješch, a
tehdla to same rad a husto pokušasch
a lasujješch, so by pschezo dale wedžit što
so Bohu lubi, a moješch tehdla s Pie-
trom prajic: Kneže ty wješch schitke wje-
zy, ty wješch so ja tče lubuju, swutrobu
a bes falscha, Jch. 21. 17. 5.) Džž so to
ste we tebi hiba, a so ste myšlje name-
kaju, da ty so strožisch a sruđisch, wu-
metasch je borsy a nedasch jim hospodny,
a schizujješch tak šwoje czjeto, stymí lošč-
tami a žadoszemi, Gal. 5, 24. Wotpro-
šisch tesch schjednje Bohu te rjechi two-
jeho pschekwatanja, słabosze a druhe ne-
snajomne rjechi, Ps. 19, 13. Ty so sru-
đisch, so so husto ljenosž pola tebe name-
ka ktemu dobremu; So schitko dobre, kiž
myšlišch, recžisch, a czinišch, tak jara ne-
dokonjane a s rjedom womasane je, so so
do twojich najlepšich skutkow zuse my-
šlje a neczište wotwoladanja mješcheju, a
by tehdlo twojej hegen wutrobi nepsche-
czelny, zwynflujješch tesch tehdla husto
hačž

hač by prawje wobroczeny, nemožesch
 kžanej prawej wjestoszi pschindž, starasch
 so sa kwoje rjechi, proknsch Boha, so by
 znt twojej woczi kžortam tych kulsow
 sczinicz, twoju twerdu wutrobu rostaj
 macz. A wjazy dobreho we tebi pto-
 dzicz, so by ty twojeho, wobroczenja wje-
 szischi byt. Pyttasch ty 7.) tehodla, do-
 kelz stwojej fromnoszu spokojom nejby, a
 wona neje, kajkaz by bycz dnyrbjata, schit-
 ku twoju sbožnosz we tej nadzi Božej/ko-
 truz tezi Krystus Jesus je sakruzit, a ko-
 traž tezi we ewangeliiu priotknešena bu-
 dze, sponiznej wutrobu prawjuzny: Na
 tebe sameho ja, Kryschče, spuszczam so.
 Na tebe Kryschče sameho, schu nadziju
 ja staju, ty by moj troscht, o Sbožniko!
 ja kam we sebi a nidze drudze žaneho
 troscha a wotpoczinka nenamekam.
 Dzeržisch tesch tehodla 8) schitke stworene
 wjezy, kotrež ton kwjet jara lubuje, jako
 bohastwo, czesz a teho runja, sa knadne
 a twojej lubosze sa nehodne, duchoinne
 a nebeske wjezy pak, jako Bože słowo, ta
 kw. dyczenza a Jesukowe wotkasanje
 ku te, kiž tebe swekelja, a sa kotryniž
 ty tehodla wutrobnje stejisch, wintschu-
 jesch,

jesch tesch dn bychu jeno ſwizy ludžo, te-
 ho Kneſa Jeſuka, a ſchitko ſchtož kne-
 mu wedže, lubowali, wabiſch tehodla dru-
 hich, woſebnje pak tnych twojich ktemu,
 tak derje hač možeſch, jeliso ſniecim, da
 tola ſwójim dobrym heremylom a ſmo-
 dlenjom; Kaž tesch 9.) To dewjerne
 modlenje, ſa-ſo a ſa drubich, jedyn wje-
 ſty zejch tnych wobroczenych kſcheszianow
 je; Pſchetož džež je sw Duch, tam ſo
 won borſy ſjewi pſches to, Abba luby
 Wotze! Róm. 8, 15. a cžeri teho cžlo-
 wika kſtajnemu modlenju a ſdychowaw-
 nju.

Čaj, lube džjecžo, jeliso ty namekaſch,
 ſo ton sw Duch te ſit tuki we tebi pto-
 džit je, da maſch ty wjeſte zejchja wopo-
 kaſanja, ſo ſw wobroczeny a ſnowho
 narodzene Bože lube džjecžo, a pſched
 Bohom znlje cžisty, hač hjeſchže runje
 we tebi ſamym wele necžiſtejo je, a maſch
 ſo redžicž hač do ſmerče, a možeſch ſo
 ſwekeljom Bohu džakowaež, a dale ſje-
 ho mozu pyttacž we taſkim dobrem pſchi-
 beracž, a to ſte, kiž ſoſte hjeſchže twer-
 džje džerži beſ twojej wolje (kotrež pak
 tola

tola psched Bohom wodate je, a swjednje
wodate budže, pschetož na tych, kiž tak
we Krystu su, neje nicžo, swtož by jich
satamało, Rdm. 8, 1.) pschezo bole a
bole wotpołožicž a so wot neho cziszicž,
1. Joh. 2, 3. Joh. 15, 2. Ach so by jich
wele było, kiž to słyscha a lasuju, korsiž
tajke džewecz wopokasanja na sebi na-
mekaju!

Modlitwa.

SSmjelny Božo, dobroczitny
Jesuso, lubny sw. Ducho,
bncž we nami džjetatny, a wo-
brocž nas, da budžemy wobrocze-
ni, my tebi nochžemy napscheczi-
wo stacž, ani psches wjedomne
rjechi, ani so žyli samy snaschej na-
turskej možu džjetacž, ale žemy so
žylje tebi podacž, so by ty sam
swój skutk we nas sapoczat, wed
a wuwed; Płodž we nas wjazny
rofkacž a Božej brudobny; wja-

zy dowjerenja na twoju ſmjel-
 noſz, o Božo, we Krystu Jeſuſu,
 a na te kraſne ſlubjenja a rjane
 ſpruchy twojeho ſłowa! wjažy
 ſwjatoſze a dobrych ſkutkow! ſo
 bychmy ſteho wjeſzi poſnali, ſo
 ſmy wobroczeni, a naſche powo-
 ſtanje a wuſwolenje kſbožnoſzi,
 twerde ſczinili, 2. Pet. I. 10. ſo dyž
 ty taſ naſchu wutrobu troſchtu-
 jeſch, nam ſwjetsenje daſch, ſo ſmy
 Bože dźjeczi, my / ſweſelenjom po-
 bjehnemy po twojich puczach. Pf.
 119, 32. Sromadž naſ tudy pod
 te kźidla twojej nady, a dai nam
 woptacz, kaſ dobrocziwy ty ſy.
 Pſchineſ teſch tych, kiž hjeſchcze
 zylje newuſtaczzi a newobroczeni
 ſu, do tajkeho ſbožneho ſchtanda!
 Napoſljetk sromadž naſ do two-
 jeho kraleſtwa džež žadny newo-
 broczenny / a žadny rječ wjažy
 nebudže, ale džež nam ty, o Božo!
 budžeſch

budžesch schitko we wschitkim/
twojeho bŕw. naroda, czerpes
nja a wumrecza dla, hamen!

Spowedž

Kotruž te džjeczi wuknu predy hač
kBožemu blidu du.

Dostojny lubny kneže, ja proschu was,
wy zylj moju spowedž bŕyschecž, a mi mo
je rjechi wodacž, Bože dla!

A hubeny cžlowik, posnaju
psched tym scheho wjedom-
nym Bohom a psched wami, so
ja niž jeno we rjechach podjatny a
narodženny bŕym, ale so bŕym tesch
pscheczimo Božim džebacž kas-
njam husto a wele, se bŕowami, se
skutkami a spomyšlenemi srjeschit,
tač derje se bampaschnoszu, jačo
tesch se bŕaboszu, a stajkimi rjecha-
mi Božu nenadu, schitke časne
schtrafny a tesch tesch to wjeczne
satamanstwo jara derje sa bŕužit
bŕym. Dokelž ja so pač tajkich
mojich

mojich rječow wutrobnje kaju a
 mi jara zel su; da ja was pro-
 schu, lubny spowědny wotze, wy-
 zyli mi, Krynstusa mojeho droheho
 Sbožnika ranow dla, do kotrychž
 ja moje žyte dowjerenje staju/
 schitke moje rjechi snadu wodacž, a
 mi jeho wjerne czjeto a krej, jako
 sawdawoſt tajkeho nadneho wo-
 dacza, křyžy a křyžu dacž: ja zu
 tajke, a schitke druge rjechi pschi-
 chodnym czaſu hidžicž, a so jich
 ſdalowacž, tesch ſwoje rješch-
 ne žiwjenje, psches Božu nadu, a
 psches tu pomoz teho ſwjateho
 Ducha/ hindale poljepſcho-
 wacž a fromniſchi bycž
 hamen!

